

กวด. 172
วันที่ ๒๐.๖.๖5
เวลา 14.00น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่.....
รับที่(อีเมล) 9355
วันที่ 6 ก.ย. 2565 11.35น

ด่วนที่สุด

ที่ สกพอ 1002/65/ 30 7-6

สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ชั้น 25 อาคาร กสท โทรคมนาคม
72 ซ.วิวัฒนาการ ถ.เจริญกรุง
บางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

6 กันยายน 2565

เรื่อง การแก้ปัญหาส่งมอบพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน
(บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  2. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0905/95 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2565
  3. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ครั้งที่ 3/2565

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ในฐานะหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ขอเสนอเรื่อง การแก้ปัญหาส่งมอบพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4 (1) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีรวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ สกพอ. ได้เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่องเดิม

1.1 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 อนุมัติและเห็นชอบโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน และการกำหนด “พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เพิ่มเติม ตามที่ สกพอ. เสนอ และให้ สกพอ. การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และ

กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) แนวทางการร่วมลงทุนกับภาคเอกชน (2) การคำนึงถึงผลกระทบต่อโครงการลงทุนอื่นที่อยู่ภายในพื้นที่ตามแนวเส้นทางโครงการฯ (3) การกำหนดให้พื้นที่โครงการฯ บางส่วนเป็นพื้นที่ “ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เพิ่มเติม และ (4) การกำกับดูแลและติดตามภาระผูกพันงบประมาณของภาครัฐจากการร่วมลงทุน ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดต่อไป

1.2 มติคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เห็นชอบผลการคัดเลือกเอกชน ผลการเจรจา และร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้วของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน พร้อมทั้งเห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อติดตาม กำกับ และบริหารจัดการสัญญาร่วมลงทุนของโครงการฯ

1.3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2562 รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เรื่อง โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน ซึ่งรวมถึงการให้การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ร่วมลงทุนกับนิติบุคคลเฉพาะกิจซึ่งเอกชนที่ได้รับคัดเลือกจะจัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน

1.4 สัญญาร่วมลงทุนโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบินลงวันที่ 24 ตุลาคม 2562 ระหว่าง รฟท. และบริษัท เอเชีย เอรา วัน จำกัด (เอกชนคู่สัญญา) กำหนดให้ รฟท. มีหน้าที่จัดหาและส่งมอบพื้นที่โครงการฯ ให้แก่เอกชนคู่สัญญา และเพื่อประโยชน์ของสัญญาร่วมลงทุนในกรณีต้องใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐ รฟท. จะช่วยประสานกับหน่วยงานดังกล่าวในการให้เอกชนคู่สัญญามีสิทธิในการครอบครองเข้าถึงและใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของโครงการฯ ตลอดจนการพัฒนาโครงการเกี่ยวกับรถไฟ การให้บริการเดินรถและบำรุงรักษาโครงการเกี่ยวกับรถไฟและการพัฒนาพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ทางน้ำและถนน

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน เป็นโครงการที่ภาครัฐให้ความสำคัญและเร่งรัดการดำเนินงาน เนื่องจากความสำเร็จของโครงการฯ จะส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินการพบว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยในเรื่องการขอใช้และขอถอนสภาพความเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันในส่วนที่เป็นลำรางสาธารณะนั้น ปรากฏว่ามีกระบวนการ ขั้นตอนจำนวนมาก และต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน กล่าวคือมีขั้นตอนการดำเนินงานประมาณ 15 ขั้นตอน ต้องผ่านการพิจารณาของหน่วยงานประมาณ 17 หน่วยงาน ซึ่งใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยในส่วนกรณีการขออนุญาตใช้ระหว่าง

การขออนุญาตตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 มีการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาการขอใบอนุญาตให้ไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันออกใบอนุญาต และการห้ามไม่ให้ขุดพื้นดินลึกจากพื้นดินทั่วไปเกินกว่า 5 เมตร ส่งผลให้ในระหว่างที่ขอเพิกถอนสภาพซึ่งมีขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการมาก เอกชนคู่สัญญาไม่สามารถขออนุญาตก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ มีอาคารใต้ดินซึ่งจำเป็นต้องขุดดินลึกได้ และต้องต่อใบอนุญาตทุกๆ 5 ปี ซึ่งเป็นความเสี่ยงและอุปสรรคต่อการพัฒนาโครงการฯ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้ ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้มีการดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งดังกล่าว หรือมีกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อความเสมอภาค สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และต้องไม่เลือกปฏิบัติ

กรณีนี้จึงเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตาม มาตรา 4 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

3. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มีความเร่งด่วนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงระเบียบที่ทำให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น อันจะส่งผลโดยให้ รพท. ในฐานะคู่สัญญาฝ่ายรัฐของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน สามารถแก้ปัญหา ส่งมอบพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการฯ (บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน) ซึ่งเป็นโครงการที่สำคัญต่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว

4. สาระสำคัญ

4.1 การประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2565 ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีมติรับทราบผลการดำเนินงานเพื่อส่งมอบพื้นที่โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน) สรุปรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ภายหลังลงนามสัญญาร่วมลงทุนโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน ประมาณ 1 ปี เอกชนคู่สัญญาได้ขอคัดสำเนาโฉนดพื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน) จากกรมที่ดิน ปรากฏมีการระบุลำรางสาธารณประโยชน์ในโฉนดที่ดินซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่ให้ได้เต็มศักยภาพตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ รพท. และ สกพอ. จึงได้ดำเนินการยื่นเรื่องการขอใช้และขออนุญาตลำรางสาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

4.1.2 กระทรวงมหาดไทยจะสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ได้ก่อนการถอนสภาพ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.2 การประชุม กพอ. ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2565 ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้พิจารณาการแก้ปัญหาส่งมอบพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน พื้นที่โรงงานมักกะสัน (กรณีล้งสาธารณประโยชน์) รายละเอียดดังนี้

4.2.1 รฟท. สกพอ. กรมที่ดิน กองทัพบก สำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงตรวจสอบพื้นที่และรับฟังความเห็นประชาชนในพื้นที่มักกะสันแล้ว พบว่า ล้งสาธารณประโยชน์ดังกล่าวไม่มีสภาพล้ง ต้นเขิน ตรวจสอบพบแต่กองเศษเหล็ก ไม่มีการใช้ประโยชน์สำหรับพลเมือง ไม่มีสัตว์น้ำอาศัย ไม่สามารถฟื้นฟูสภาพได้ ทั้งนี้ ขั้นตอนการขอลถอนสภาพและขอใช้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มีระเบียบและขั้นตอนซับซ้อน

4.2.2 คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน ในการประชุมครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2565 โดยมีรองปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธาน มีมติเห็นชอบว่าล้งสาธารณประโยชน์ที่ไม่มีสภาพดังกล่าว ไม่เป็นเงื่อนไขในการส่งมอบพื้นที่ตามข้อกำหนดในสัญญาร่วมลงทุนฯ

4.2.3 คณะทำงานเพื่อแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการฯ ผู้แทน สกพอ. และผู้แทน รฟท. เป็นคณะทำงาน ในการประชุมครั้งที่ 6/2565 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2565 เพื่อหารือการแก้ไขปัญหาสถานการณ์โควิด-19 โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน พบว่า มีปัญหาในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสัญญาร่วมลงทุนฯ ในส่วนที่ว่าด้วยการเริ่มต้นดำเนินโครงการฯ ในประเด็นล้งสาธารณะ จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาการแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อยุติ ต่อมา สกพอ. และ รฟท. จึงมีหนังสือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือข้อกฎหมายในการแก้ไขประเด็นดังกล่าว

4.2.4 สกพอ. ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาส่งมอบพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน เนื่องจากการขอลถอนสภาพล้งสาธารณประโยชน์ และการขอใช้ที่ดินสาธารณะเป็นการชั่วคราว โดยได้หารือประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งสิ้น 3 ทางเลือก ว่า สกพอ. สามารถดำเนินการได้หรือไม่ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0905/95 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2565 ให้ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) แล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2) สรุปได้ดังนี้

ชื่อหรือ สกพอ.	ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ 1
<p>ทางเลือกที่ 1</p> <p>เพื่อให้การถอนสภาพล่ำรางวัลที่ไม่มีสภาพแล้วในพื้นที่มีกษัตริย์ดังกล่าว มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการดำเนินโครงการฯ สกพอ. และ กพอ. จะสามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงมหาดไทย ตราพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพตามความในมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินขึ้นเป็นการเฉพาะ</p>	<p>ทางเลือกที่ 1</p> <p>เห็นว่า มาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มุ่งหมายให้ กพอ. มีอำนาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้มีการดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่ กพอ. เห็นว่าก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้ามีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการแก่ประชาชนเพื่อให้การดำเนินการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว แต่การใช้อำนาจตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 เสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อถอนสภาพที่ดินดังกล่าวขึ้นเป็นการเฉพาะเสียเองนั้น ไม่ใช่การเสนอให้มีการปรับปรุงหรือเสนอให้มีกฎหมายขึ้นใหม่ จึงไม่อาจกระทำได้</p>
<p>ทางเลือกที่ 2</p> <p>เพื่อให้การถอนสภาพล่ำรางวัลที่ไม่มีสภาพแล้วในพื้นที่มีกษัตริย์ดังกล่าวมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการดำเนินโครงการฯ สกพอ. และ กพอ. จะสามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 และหรือมาตรา 33 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดให้ สกพอ. เป็นผู้ดำเนินการเพื่อถอนสภาพล่ำรางวัลดังกล่าว โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนปกติที่กำหนดไว้ในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ทางเลือกที่ 2</p> <p>เห็นว่า การที่คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง หรือ สกพอ. เป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงหน่วยเดียว หรือให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือบางหน่วยร่วมกันดำเนินการหรือร่วมกับ สกพอ. ดำเนินการตามมาตรา 33 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ย่อมต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการในเรื่องนั้น ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการภายในหรือภายนอกพื้นที่ EEC แต่โดยที่การดำเนินการถอนสภาพที่ดินดังกล่าวเป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงมหาดไทยและกรมที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550 มิได้เป็นหน้าที่และอำนาจของ สกพอ. ดังนั้น สกพอ. จึงไม่อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ สกพอ. เป็นผู้ดำเนินการถอนสภาพที่ดินเองได้ แต่อาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติได้ ตามมาตรา 33 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561</p>
<p>ทางเลือกที่ 3</p> <p>สกพอ. และ กพอ. จะสามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยกำหนดกฎระเบียบกรณีหน่วยงานของรัฐขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นการ</p>	<p>ทางเลือกที่ 3</p> <p>เห็นว่า หาก สกพอ. และ กพอ. เห็นว่า บทบัญญัติแห่งมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินและระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อน หรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น ย่อมสามารถเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขได้ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 แต่ สกพอ. และ กพอ. อาจต้องพิจารณาด้วยว่าในการเสนอแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องจะใช้เวลานานกว่าการดำเนินการตามปกติ หรือการ</p>

ข้อหารือ สกพอ.	ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ 1
ชั่วคราว ในระหว่างที่การถอนสภาพยังไม่แล้วเสร็จ โดยไม่มีเงื่อนไข เงื่อนไข หรือข้อจำกัดในการใช้ที่ดินเสมือนว่าที่ดินนั้นได้ถอนสภาพเสร็จแล้ว	เสนอให้คณะรัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ หรือไม่

4.2.5 สกพอ. พิจารณาแล้วเห็นว่าควรดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ตามแนวทางเลือกที่ 3 ซึ่งมีความเหมาะสมกับการแก้ปัญหาส่งมอบพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน บริเวณพื้นที่โรงงานมักกะสัน โดยจะเสนอขอให้กระทรวงมหาดไทย และกรมที่ดิน ดำเนินการแก้ไขระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับพื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่อยู่ระหว่างการขออนุญาตตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

4.2.6 มติ กพอ. ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2565 เห็นชอบให้ สกพอ. กรมที่ดิน และกระทรวงมหาดไทย เร่งสรุปปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้มีการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวตามที่ สกพอ. นำเสนอ สำหรับใช้เป็นการเฉพาะในพื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ตามมาตรา 9 แห่ง พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 โดยเร็ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3)

4.3 ผลการดำเนินงานตามมติ กพอ. ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2565 สกพอ. และกรมที่ดินประชุมหารือร่วมกันแล้วเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2565 ได้ข้อสรุปร่วมกันว่า เห็นควรเสนอให้มีการแก้ไขหรือทบทวนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 กรณีที่ใช้บังคับในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจากปัจจุบันระเบียบฯ ดังกล่าว ก่อให้เกิดความไม่สะดวก ลำบาก มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น ส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโครงการฯ ได้เต็มศักยภาพ อาทิเช่น การอนุญาตให้อนุญาตตามกำหนดเวลาซึ่งสมควรกับกิจการที่กระทำภายในกำหนดไม่เกินห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาตและผู้ได้รับอนุญาตต้องไม่กระทำที่พื้นดินที่ได้รับอนุญาตหรือพื้นที่ซึ่งติดต่อกับพื้นที่ซึ่งติดต่อกับเสียสภาพตามสมควร เช่น ขุดพื้นดินลึกจากพื้นดินทั่วไปเกินกว่าห้าเมตร

ทั้งนี้ หากกรมที่ดิน และกระทรวงมหาดไทยดำเนินการแก้ไขหรือทบทวนระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวแล้ว โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน จะสามารถพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวได้ตามวัตถุประสงค์โดยไม่ติดขัด ปัญหาและอุปสรรค ซึ่งปัจจุบัน สกพอ. ได้ดำเนินการยื่นขอเพิกถอนสำรางสาธารณะดังกล่าว ตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้ว อยู่ระหว่างเสนอให้สภากรุงเทพมหานครให้ความเห็นชอบ ก่อนดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

5. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มาตรา 9 กำหนดว่า ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หากคณะกรรมการนโยบายเห็นว่ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคอื่นใดให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้มีการดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งดังกล่าว หรือมีกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อความเสมอภาค สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และต้องไม่เลือกปฏิบัติ

6. ข้อเสนอของส่วนราชการ

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เห็นชอบให้กรมที่ดิน และกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการแก้ไข ทบทวน หรือปรับปรุงระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการขอใช้สาธารณสมบัติของแผ่นดิน อนุญาตให้ใช้ไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันออก ใบอนุญาต และการห้ามไม่ให้ขุดพื้นดินลึกจากพื้นดินทั่วไปเกินกว่า 5 เมตร เพื่อให้โครงการรถไฟความเร็วสูง เชื่อมสามสนามบินสามารถดำเนินการขออนุญาตการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม Environmental Impact Assessment (EIA) และขออนุญาตก่อสร้างได้ ในระหว่างที่อยู่ในขั้นตอนการขอสภาพตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ทั้งนี้ สำหรับการขอใช้และการขออนุญาตสภาพล้ารางสาธารณประโยชน์ที่อยู่ระหว่าง ดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติปัจจุบันนั้น เมื่อได้มีการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ และมีผลใช้บังคับ แล้วให้สามารถใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบใหม่ไปดำเนินการต่อเนื่องได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางธัญรัตน์ อินทร)

รองเลขาธิการฯ รักษาการ

เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โทร 0 2033 8018 โทรสาร 0 2033 8002

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tharit@eeco.or.th